

Sturla Þórðarson: jeho dílo v kontextu jeho doby a analýza autorského záměru

Cílem práce je rozbor literárně-historiografických děl Sturly Þórðarsona s ohledem na specifickou historickou situaci v době jejich vzniku a analýza metod a autorského záměru tohoto islandského dějepisce 13. století. V úvodní části práce podávám stručný přehled o životě Sturly Þórðarsona v širším historickém kontextu na základě dochovaných primárních zdrojů a o jeho literárních a literárně-historiografických dílech. Hlavním tématem práce je analýza a srovnání dvou děl tohoto autora, *Ságy o Island'anech* a *Ságy o Hákonu Hákonarsonovi*, v kontextu různých badatelských pohledů na středověkou historiografii. První z těchto děl se řadí do žánru tzv. ság o současnosti, druhé patří mezi tzv. královské ságy. Obě díla popisují totéž historické období. Předmětem analýzy jsou především rozdíly v přístupu autora k historické látce v literárně-historiografických dílech rozdílného žánru, dále následuje pokus o jejich zdůvodnění. První část práce je zaměřena na rozbor každé ságy samostatně v kontextu daného žánru. Obě ságy patří v rámci svého žánru k nejpozdnějším dochovaným dílům a stojí tedy na konci vývoje žánru. Cílem je zaměřit se na jejich specifika i na rysy shodné se staršími ságami a pokusit se vývoj žánru zdůvodnit. V rámci každého žánru se nejprve zkoumá práce s historickými prameny a zdroji a následně ideologie a celkové pojetí dějin, z nichž autor ságy vycházel, s přihlédnutím k historickým okolnostem v době napsání ság. Pojednání o starších ságách vychází převážně ze sekundární literatury, v rozboru děl Sturly Þórðarsona je cílem zapojit více vlastních poznatků založených na práci s primární literaturou. V druhé části práce následuje vzájemné srovnání obou ság a analýza jednotlivých rozdílů. Zkoumá se především forma a účel skrytého autorského komentáře a vztah mezi nepřímou psychologickou charakteristikou postav, zobrazením politických a mocenských vztahů a celkovým vyzněním ságy, tj. autorovým pojetím dějin. Hlavním cílem práce je určit, zda je rozdílnost určována pouze žánrovou konvencí, kterou se autor řídil, nebo zda vychází z toho, že se v jednotlivých ságách lišilo autorovo pojetí dějin a autorská intence.

Klíčová slova: islandské ságy, středověká historiografie, autorský záměr, islandské dějiny, 13. století